

עין משפט
נר מצוה

מב:

בִּי פִּלְגִי בַּמִּטֵּי מִים במקום נקבות. והשתא הא דלמר רב חסדא לעיל אכל טומטוס דברי הכל ספיקא הוא על כרחך לא יא אמרו

במטיל מים במקום זכרות דההוא ודאי זכר הוא יט^(א) אכל במטיל מים במקום נקבות ואליבא דת"ק אכל יט^(ב) דלית ליה שום

ספיקא בטומטוס דאי הוה מטיל מים

במקום נקבות הוי נקבה ודאי וא"ת

ומנ"ל לרב חסדא דלרצנן בתראי

קדוש מספיקא דילמא סברי כר"ש

ולא יט^(א) קדוש כלל וי"ל כיון דמההוא

טעמא דפלגי באנדרוגיטוס משום

יט^(ב) דצריה הוא לא מנאי פלגי

בטומטוס דלרב חסדא לשום תנא לא

הוי צריה מסתמא ט^(ג) מודו לת"ק

בטומטוס דכי קדוש לא^(ד) הוא מספיקא

כמו שמודה לו רבי ישמעאל וא"ת

לקמן פ"ט (דף קי.) דממעט ר"ש בן

יהודה טומטוס ואנדרוגיטוס ממעשר

במהה משום דממעט בקדשים הזכר

ודאי ונקבה ודלית וילף מעשר

מתחת תחת מקדשים מה ענין זה

אכל זה הא בקדשים אימעט מכלל

זכר מטעם שהוא נקבה כשמטיל מים

במקום נקבות אכל מעשר אין חילוק

בין זכר ונקבה וי"ל דרב חסדא אומר

לא אמרו טומטוס ספק אלא

בארב. ט^(ה) כר"ש בר' יהודה

דסצירא ליה ולאו אליבא דכולי

עלמא קאמר דפשיטא לת"ק דמתני'

דספיקא הוא נאין שזמטין לא במקדש

ולא במדינה:

הדרן עלך על אלו מומין

ולא אישתני תנאי דתניא ט^(א)טומטוס בִּשְׁקִידֵשׁ קדוּשִׁיו קדוּשִׁין נתקדש קדוּשִׁיו

קדוּשִׁין יְחוּלוּץ וחולצין לאשתו ומיבמים לאשתו ותניא אידך אישת טומטוס

חולצת ולא מתייבמת ט^(ב) סבריה דב"ע בר"ע דאמר ט^(ג)סרים חמה לא חולץ

ולא מייבב ט^(ד) מאי לאו בהא קמיפלגי דמ"ד חולץ וחולצין לאשתו

ומיבמים את אשתו לא אמרינן הואיל ואישתני אישתני ומ"ד חולצת ולא

מתייבמת אמרינן הואיל ואישתני אישתני לא דב"ע אמרינן הואיל ואישתני

אישתני הא ר"א והא ר"ע וזמאן תנא אליבא דר"ע אילימא ר' יהודה הא

ודאי סרים משוי ליה ודתנן רבי יהודה אומר טומטום שנקרע ונמצא זכר

ה"ז לא יחלוץ מפני שהוא כסרים אלא רבי יוסי ברבי יהודה היא דתניא

ר' יוסי בר' יהודה אומר טומטום לא חולץ שמא יקרע וימצא סרים חמה

ט^(א) אמו כל דמיקרע זכר משתכח נקבה לא משתכח יִשְׁמאַ ט^(ב) קאמר שמא

יקרע וימצא נקבה א"נ זכר נמי שמא ימצא סרים חמה מאי בינייהו אמר רבא

לפסול

הואיל ואישתני אישתני בצמהה דהיינו ת"ק דפליג לעיל [ע"א] עליה דר"ש בן יהודה יט^(א) דלח מיטש שמא נהפכה ור' ט^(ב) אלעזר כר"ש סצירא ליה:

ינאח. אי אמרי' הואיל ואישתני יט^(א) או לא אמרי' תנאי היא: שקדש קדוּשִׁיו קדוּשִׁין. לחומרא וצריכה גט שמא זכר הוא: **נפקדש קדוּשִׁיו קדוּשִׁין.**

זה שקדשו אסור בקרובותיו של טומטוס כגון בלזמו ובאחיותו דשמא נקבה הוא: **וחולץ.** לחומרא שאס אין שם י' אחר אלא הוא בעיא יצמתו

חליצה אכל יש שם י' אחר לא חליץ טומטוס דהא האי תנא בנקבה נמי מספקא ליה: **וחולצין לאשמו.** חומרא ט^(א) היא שמא זכר הוא: **ומייבמים**

אם אשמו. ממה נפשך אי זכר הוא שפיר מייבס אחיו ואס נקבה הוא אשה לא צלמלא הוא דנכס האי אחיו של טומטוס אכל טומטוס לא

מייבס דאינו בן לידה ולא קריינא ציה להקים לאחיו שם [נדברים כהן]: **מאי לאו דכ"ע כר"ע דאמר.** ביצמות פרק הערל (עט): סרים חמה לא חולץ

ולא מייבס ואשתו לא חוללת ולא מתייבמת שלא היתה לו שעת הכושר: **ובאה פליגי.** דמ"ד מייבמין לאשתו ממ"נ סבר אי זכר הוא שפיר

מייבס דלא אמרינן הואיל ואישתני למיהוי טומטוס אישתני נמי לפסוקי בסרים חמה שאפילו יקרע וימנא זכר יהא סרים ואשת סרים אין

מתייבמת: **ומ"ד אין יט מתייבמת סבר אמרינן הואיל ואישתני.** למיהוי טומטוס אישתני נמי לפסוקי למיהוי סרים חמה אינ אין אשתו זקוקה ליבס היא כגאש אח

אין מתייבמת אשתו דמנאלו פוגעים בערוה דכיון דזכר הוא קדוּשִׁיו קדוּשִׁין וכיון דסרים חמה הוא אין אשתו זקוקה ליבס היא כגאש אח

שיש לה בנים והמייבמה פוגע באיסור אשת אח ומיהו חליצה בעיא דלא פשיטא לן שהוא סרים דשמא לאו סרים הוא הילכך בעיא

חליצה: **לא דכ"ע אחרי שמא אישטני.** ומספקין ליה בסרים חמה. והא דלמרינן מתייבמת רבי אליעזר היא דלמר צפ' הערל (ביצמות דף פ.)

אשת סרים חמה מתייבמת שכן במין מתרפאין בללכסנדריא של מזגרים הילכך ממ"נ שרי לייבומה. ומ"ד לא מתייבמת כר"ע:

ומאן האי תנא דאין ליה כר"ע. ואמר חוללת ולא מתייבמת: **סרים ודאי משוי ליה.** לטומטוס ואפי' חליצה לא מציבע דהא ר"ע

באשת סרים חמה לא בעי חליצה: **אלא ר' יוסי בר' יהודה.** דשמא קאמר הילכך חליצה בעיא דשמא זכר הוא ושמא אינו סרים

ולא מתייבמת דשמא זכר הוא וסרים הוא ואינה זקוקה ליבס ונמנא יט פוגע באשת אח שיש לה בנים: **שמא יקרע כו'. ובמקום**

אחין קאמר דלא יחלוץ יט (וליתוש) שמא סרים חמה הוא אכל אין שם אחר יחלוץ ולא מיפטרט יצמתו בולא כלום דשמא לאו סרים הוא

הילכך אשתו נמי בעיא חליצה שמא לאו סרים הוא ולא מתייבמת דשמא סרים הוא: אטו כל דמקרע זכר משתכח. דלא מספקא ליה

אלא בסרים חמה וננקבה לא מספקא ליה: **מאי צניינהו.** בין רבי יהודה לר' יוסי בטומטוס שמת אחיו הא תרווייהו לא יחלוץ קאלמרי:

על אלו מומין פרק ששי בכורות

ור"ש סבר לא אמרינן הכי אלא ודאי נקבה הוא והא דלמר רב

חסדא טומטוס דברי הכל ספק הוא הא אתא לאשמועינן דלא תימא

לרצנן בתראי טומטוס נמי צריה הוא ולא תהא קדושת כזור חלה

על שום טומטוס ומיהו ס"ל לרב חסדא איכא תנא דאפילו ספק

לית ליה דאי מטיל מים במקום

זכרות זכר ואס במקום נקבות נקבה

ודכולי עלמא אית לכו דרב חסדא

דקדושה חלה על טומטוס: **וכי האי**

דבורה רבי אינעאי. כלומר ר"ש בן

יהודה כי הך הוראה ס"ל: **חולין.**

יט^(א) ולגבי כזור קאמר דלא קדיש

דוודאי נקבה הוא. והא ר' אלעאי

אמורה הוא ולאו היינו האי בדצייתא

דאיירי לעיל (ע"א) משום רבי ישמעאל:

ספי צה ר' יוחנן. צהך הוראה דר'

אלעאי: **לא נס"ק ולא לר' ישמעאל**

דמתני' דלמרי טומטוס אינו נשחט לא

במקדש ולא במדינה משום דספיקא

הוא ט^(א) ור' ט^(ב) ישמעאל לא יט^(ג) פלגי

אלא באנדרוגיטוס דנעשה נקבות שלו

חרין: **לא ס"ל לרבי יוחנן.** יט^(ד)דרב

חסדא אלא רצנן בתראי אטומטוס

נמי אמרי דצריה הוא: **אי לא סצירא**

ליה. אמאי קא מתמהה הא ר' אינעאי

הוא דלמר כרצנן בתראי: **יט שכן**

פרי. ת"ק ור' ישמעאל ועבד כחד

רצנן בתראי יט: **הואיל וזכרותו**

ונקבותו במקום אחד. וליכא

למיצדיקניהו דהטלת מים ט^(א) [אכלן]

בצמהה אין צה שום ספק לדברי

הכל והאי דקאמר ת"ק דמתניתין

אינו נשחט במטיל מים במקום זכרות

קאמר דודאי קדוש הילכך אינו נשחט

במדינה ובמקדש נמי לא חזי להקדשה

דנראה כבעל מוס לפי שאין לו זכרות

דהא ממעטינן ליה מהקדשה בצמה

דוכתי הזכר ולא טומטוס ורבי

ישמעאל אאנדרוגיטוס קאי ורצנן

בתראי אאנדרוגיטוס יט^(א) קיימי אכל

טומטוס כולי עלמא זכר דמטיל

מים במקום זכרות וזכר במקום

נקבות נקבה ור' אלעאי אליבא

דכולהו הורה: **כר"מ.** צמניה. כלומר

נני חיישינן ליחידהא: **אפי' סימא רצנן.**

יט לענין טומטוס אישתני דהפכה

זכרותו לנקבותו: **ומשני איס דלמר**

אישתני. כלומר איכא למ"ד אמרינן

לית: **ט^(א) אלעזר כר"ש סצירא ליה:**

נפקדש קדוּשִׁיו קדוּשִׁין. לחומרא וצריכה גט שמא זכר הוא: **נפקדש קדוּשִׁיו קדוּשִׁין.**

זה שקדשו אסור בקרובותיו של טומטוס כגון בלזמו ובאחיותו דשמא נקבה הוא: **וחולץ.** לחומרא שאס אין שם י' אחר אלא הוא בעיא יצמתו

חליצה אכל יש שם י' אחר לא חליץ טומטוס דהא האי תנא בנקבה נמי מספקא ליה: **וחולצין לאשמו.** חומרא ט^(א) היא שמא זכר הוא: **ומייבמים**

אם אשמו. ממה נפשך אי זכר הוא שפיר מייבס אחיו ואס נקבה הוא אשה לא צלמלא הוא דנכס האי אחיו של טומטוס אכל טומטוס לא

מייבס דאינו בן לידה ולא קריינא ציה להקים לאחיו שם [נדברים כהן]: **מאי לאו דכ"ע כר"ע דאמר.** ביצמות פרק הערל (עט): סרים חמה לא חולץ

ולא מייבס ואשתו לא חוללת ולא מתייבמת שלא היתה לו שעת הכושר: **ובאה פליגי.** דמ"ד מייבמין לאשתו ממ"נ סבר אי זכר הוא שפיר

מייבס דלא אמרינן הואיל ואישתני למיהוי טומטוס אישתני נמי לפסוקי למיהוי סרים חמה אינ אין אשתו זקוקה ליבס היא כגאש אח

אין מתייבמת אשתו דמנאלו פוגעים בערוה דכיון דזכר הוא קדוּשִׁיו קדוּשִׁין וכיון דסרים חמה הוא אין אשתו זקוקה ליבס היא כגאש אח

שיש לה בנים והמייבמה פוגע באיסור אשת אח ומיהו חליצה בעיא דלא פשיטא לן שהוא סרים דשמא לאו סרים הוא הילכך בעיא

חליצה: **לא דכ"ע אחרי שמא אישטני.** ומספקין ליה בסרים חמה. והא דלמרינן מתייבמת רבי אליעזר היא דלמר צפ' הערל (ביצמות דף פ.)

אשת סרים חמה מתייבמת שכן במין מתרפאין בללכסנדריא של מזגרים הילכך ממ"נ שרי לייבומה. ומ"ד לא מתייבמת כר"ע:

ומאן האי תנא דאין ליה כר"ע. ואמר חוללת ולא מתייבמת: **סרים ודאי משוי ליה.** לטומטוס ואפי' חליצה לא מציבע דהא ר"ע

באשת סרים חמה לא בעי חליצה: **אלא ר' יוסי בר' יהודה.** דשמא קאמר הילכך חליצה בעיא דשמא זכר הוא ושמא אינו סרים

ולא מתייבמת דשמא זכר הוא וסרים הוא ואינה זקוקה ליבס ונמנא יט פוגע באשת אח שיש לה בנים: **שמא יקרע כו'. ובמקום**

אחין קאמר דלא יחלוץ יט (וליתוש) שמא סרים חמה הוא אכל אין שם אחר יחלוץ ולא מיפטרט יצמתו בולא כלום דשמא לאו סרים הוא

הילכך אשתו נמי בעיא חליצה שמא לאו סרים הוא ולא מתייבמת דשמא סרים הוא: אטו כל דמקרע זכר משתכח. דלא מספקא ליה

אלא בסרים חמה וננקבה לא מספקא ליה: **מאי צניינהו.** בין רבי יהודה לר' יוסי בטומטוס שמת אחיו הא תרווייהו לא יחלוץ קאלמרי:

לפסול

דקתני חולצת ומייבמת את אשתו ר' אליעזר [והיא] דאמר בפרק הערל (ור' אליעזר אמר) לא כי אלא סריס חולץ וחולצין

לאשתו שיש לו רפואה: והא דקתני חולצת ולא מתייבמת ר' עקיבא היא דאמר סריס חמה לא היתה לו שעת הכושר: ומאן

תנא אליבא דר' עקיבא. כלומר כמאן מתלמידי ר' עקיבא אתייא הא דחולצת ולא מתייבמת דכר' עקיבא גופיה לא מיתוקמא

דהא איהו אמר סריס חמה לא חולץ ולא חולצין אליימא כר' יהודה תלמידו דר' עקיבא איהו סריס חמה משוי ליה

ואמאי חולצת דתנן ר' יהודה אמר כו': אלא ר' יוסי בר' יהודה. תלמידיה הוא דתניא וכו'. וכיון דשמא ימצא סריס חמה ולא

מסורת הש"ס

(א) לפי גי' הש"ס ל'ר'אלעאי,

(ב) [גדרס מן: א] ויצמות

קייט. ומ"נ, (ד) יצמות עב.

מוספאח יצמות רפ"א,

(א) יצמות עט: (י) יצמות פא,

(י) ויצמות פג: מוספאח יצמות

רפ"א, (ח) עיין ז"ק, (ט) ז"ק,

(י) ז"ל אה, (א) ז"ל אה, (ג) אלא

במטיל ז"ק, (ט) לית ליה ז"ק,

(א) כרעביי ס"ל כו' ז"ל אלא

כמו שפיר רש"י בד"ה הואיל

כו' ז"ק.

מוסף רש"י

בר"מ דחיישי לטעיותא.

גבי קטן וקטנה אין חולצין ולא

מייבמין, קטן שמא ימנא

סריס, קטנה שמא תמנא

אילוניות וכו' [גיסין ב:] צפ'

הכל שזמטין (חולין ו.) גבי

סריס שזמר על כל סריס

משום אונס שנאלו צמות יונה

צחי גיטוס וישמחו לה

(יבמות ק"ט.) **סריס חמה.**

ממני אמו (יבמות טט.)

טומטוס כו' לא יחלוץ.

א"ס אה אחר (טט טט.) **אטו**

כל דמיקרע דבר משתכח.

דלא מספקא ליה לר' יוסי דרבי

יהודה נקנעה אלא לסריס הוא

דחייש ויטו כסריס דלא חולץ

ולא מייבס (טט טט.) **מאי**

בינייהו. מאי אלא בין ר' יוסי

וכו' דרבי יהודה לאוהו (טט.)